

Yhteenveto vuoden 2024 tilinpäätöksestä

Koko kunnan (peruskunta + liikelaitos + taseyksiköt) **tilikauden ylijäämä** tilinpäätöksessä oli noin 0,8 M€. Kertynyt ylijäämä kunnan taseessa on tuloksen käsittelyn jälkeen noin 22,06 M€.

Muutokset 2024 talousarvioon:

Tilapalvelu

- talousarvion investointiosaan lisättiin 650 000 euron lisämääräraha Inarin saamenkieliseen päiväkotihankkeeseen ja samalla valtuusto hyväksyi Kotilove Oy:n 2 425 945,42 euron tarjouksen Inarin saamenkielisellemme päiväkotihankkeelle (Valtuusto 20.6.2024 § 42)
- tuloslaskelmaan lisättiin arvonalentumisiin 429 454 euroa (Inarin koulun lisätila A) (Valtuusto 14.11.2024 § 59)
- tuloslaskelmaan lisättiin 166 000 euroa (vuokratuotot ja korkokulut) (Valtuusto 27.2.2025 § 3)

Saariselän kehittämisrahasto

- talousarvion investointiosaan lisättiin 140 000 euron lisämääräraha Saariselän kuutamoladun ja Prospektorin valaistushankkeeseen (Valtuusto 20.6.2024 § 42)

Tekninen lautakunta

- talousarvion investointiosaan lisättiin 80 000 euron määräraha varavoimakoneen hankintaan (Valtuusto 20.6.2024 § 42)

Valtuusto

- talousarvion käyttötalousosaan lisättiin 40 000 euron lisämääräraha (vaalikulut) (Valtuusto 20.6.2024 § 42)

Sivistyslautakunta

- käyttötalousosaan lisättiin 76 000 euron lisämääräraha (palkkakulut) (Valtuusto 20.6.2024 § 42)
- käyttötalousosaan lisättiin 350 000 euroa (varhaiskasvatus) (Valtuusto 14.11.2024 § 59)
- käyttötalousosaan lisättiin 379 500 euroa (kiinteistökulut) (Valtuusto 27.2.2025 § 3)

Kunnanhallitus

- Inarin kunnan tuloslaskelmaan lisättiin arvonalentumisiin 819 265 euroa (Saariselän Siula Oy:n tytäryhtiöosakkeet) (Valtuusto 14.11.2024 § 59)

Ympäristönvalvonta

- käyttötalousosaan lisättiin 16 000 euroa (henkilöstö- ja toimitilakulut) (Valtuusto 27.2.2025 § 3)

Talousarviota jouduttiin muuttamaan vielä 2025 tilikauden puolella **sivistystoimen** määrärahojen ylityksen vuoksi. Ylitys oli noin 0,38 M€ ja johtui pääosin ennakoimattomista kiinteistökuluista. **Tilapalveluiden** osalta jouduttiin hakemaan talousarviomuutosta johtuen arvioitua pienemmistä vuokratuotoista ja suuremmista korkokuluista, jotka vaikuttivat negatiivisesti tilikauden alijäämään. Myös **ympäristönvalvonnan** osalta jouduttiin hakemaan noin 16 t€ lisämääräraha johtuen kasvaneista henkilöstökuluista sekä toimitilakuluista.

Talousarvion toteutuminen koko kunnassa toimintakatteen (nettomenot) osalta oli 94,1 % ja peruskunnassa 97,1 %. Investointimenot (netto) olivat noin 4 M€, jotka olivat noin 3,3 M€ pienemmät kuin talousarviossa johtuen pääasiassa seuraavista investoinneista:

- Teknisen lautakunnan Inarin sataman rakennustyöt siirtyivät vuodelle 2025 (toteuman ero 186 t€).
- Tilapalvelu liikelaitoksen Inarin saamenkielisen päiväkodin rakennustyöt jatkuvat vuonna 2025 (toteuman ero 1,4 M€).
- Saariselän kehittämisrahastossa toteutui esisopimuksen mukaisten rinnealueiden tonttien myynnit 779 t€ mitä ei oltu varattu talousarviossa.
- Sevettijärven monitoimitalo toteutui vuonna 2024 293 t€ arvioitua pienempänä (Tilapalvelu liikelaitos).
- Kunnantalo jäi 172 t€ arvioidusta (tilikauden aikana teetettiin tutkimuksia ja kustannusarvioita).

Kassa heikentyi hieman edellisvuodesta, riittävyyden ollessa 108 päivää (sis. konsernitilin) (v. 2023: 122 pv). Kunnassa on tilinpäätöshetkellä pitkäaikaista lainaa jäljellä 6,5 M€ (899 €/asukas). Lainakanta (lyhyt- ja pitkäaik.) ja vuokravastuut (leasing) yhteensä 51,2 M€ (7 082 €/asukas). Vuodelle 2024 suunniteltua 2 M€ lainaa ei nostettu.

Koko kunnan henkilöstökulut olivat yhteensä noin 16,3 M€. Henkilöstökulut alittuivat noin 0,5 M€ talousarvioon verrattuna (vuonna 2023 henkilöstökulut olivat noin 15,8 M€).

Kuntakonsernin tilikauden ylijäämä tilinpäätöksessä oli noin 1,9 M€ (vuonna 2023 noin 1,9 M€). Kertynyt ylijäämä konsernitaseessa tämän jälkeen on noin 37,75 M€. Vuosikate oli noin 10,15 M€ (vuonna 2023 noin 9,6 M€) ja investointimenot (netto) olivat noin 8,3 M€ (vuonna 2023 noin 7,9 M€).

Kunnan suurimman tytäryhteisön, Inergia konsernin liikevaihto kasvoi noin 1,1 M€ (+8,5 %). Liikevaihdon kasvuun ovat vaikuttaneet Tunturiverkko, Inergia Lämpö ja Inarin Lapin Vesi, jotka kukin tekivät liikevaihtoennätyksensä. Vaikka 2024 tilikausi oli ennätyslämmin, liikevaihdon kasvuun vaikuttivat niin hinnankorotukset kuin asiakasmäärien kasvut sähkö-, lämpö- ja vesiverkoissa. Northgridillä ei ollut lainkaan liikevaihtoa ja emoyhtiön liikevaihto tippui merkittävästi (-34 %) ollen 1 M€ (2023 1,5 M€). Kirakan vesivoimalaitoksen tuotannon kanssa oli teknisiä ongelmia johtaen ennätyspitkiin seisakkeihin.

Vuoden 2023 kesällä käynnistetty tuloksenparannusohjelma tuotti toivottuja tuloksia. Konsernin liikevoitto-% oli 13,2 % (omistajaohjauksen tavoite 15 %) mikä parantui merkittävästi edellisvuoden 8,2 %:sta.

Operatiiviset kulut kasvoivat 3 %
Henkilöstökuluissa säästöä -6 % (-0,15 M€)
Poistot kasvoivat 7 % (+0,25 M€)

Konsernin liikevoitto oli 1,8 M€ eli kasvua edellisvuodesta oli noin 0,8 M€ (+75 %)
Tilikauden voitto oli noin 943 t€ (+183 %), kun edellisenä tilikautena se oli 333 t€.

Konsernin kassatilanne parani merkittävästi edellisvuodesta. Tilikauden lopussa konsernin kassassa oli varoja 2,25 M€ kun vertailukautena varoja oli 0,84 M€. Näin ollen sekä kassatilanne että maksuvalmius paranivat vertailukaudesta mutta maksuvalmius on edelleen heikolla tasolla (quick ratio 0,79).

Asiakastyytyväisyys kasvoi. Uusia liittymiä rakennettiin 1,1 M€:lla.

Merkittävimmät poikkeamat kunnan talousarvioon verrattuna:

	TA + muutokset	Toteuma	Ero	Kommentti
Toimintakate				
Kunnanhallitus	-4 018 091	-3 480 393	537 697	Vähemmän
Kehittäminen ja yhteistyöhankkeet	-415 795	-301 642	114 153	Vähemmän
Tilikauden ylijäämä				
Saariselän kehittämisrahasto	-182 500	675 921	858 421	Vähemmän
Verotulot	17 200 000	18 050 055	850 055	Enemmän
Vuosikate	1 996 896	4 188 811	2 191 915	Enemmän
Kunnan yli-/alijäämä	-985 384	795 710	1 781 094	Enemmän

Kunnanhallituksen nettomenojen alitus kohdistui lähinnä henkilöstömenojen ja muiden toimintakulujen alitukseen. **Kehittämis- ja yhteistyöhankkeiden** alitukseen vaikuttivat eniten Ivalojoen sillan turvallisuuden parantaminen (100 t€), Kirakan hankesuunnitelma (40 t€) jotka jäivät toteuttamatta vuonna 2024. **Saariselän kehittämisrahaston** positiivisen poikkeaman syynä oli maanmyyntivoitto.

Verotulot ylittivät yhteensä noin 0,85 M€. **Kunnallisveroa** kertyi noin 0,65 M€ arvioitua enemmän. **Yhteisöveron** tuotto toteutui lähes suunnitellusti. **Kiinteistöveroja** kertyi noin 0,19 M€ arvioitua enemmän.

Tilikauden ylijäämään vaikuttivat verotulojen (kunnallisvero) positiivinen kehitys ja edellä esitetyt muut poikkeamat nettomenoissa.

Keskeisimpiä tilinpäätöksen tunnuslukuja	Inarin kunta 2024 (2023)	Inarin kuntakonserni 2024 (2023)
Toimintatuotot/-kulut % Kertoo maksurahoituksen osuuden toimintamenoista	23,5 (24,2)	60,8 (59,5)
Vuosikate/poistot % Ilmoittaa tulo- ja raahoituksen riittävyyden. Jos arvo yli 100 %, tulo- ja raahoitus on riittävä ja talous tasapainossa.	123,1 (185,4)	131,4 (127,9)
Investointien tulo- ja raahoitus % Kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista (= investointimenot – rahoitusosuudet) on rahoitettu tulo- ja raahoituksella.	83,6 (162)	84,2 (69,5)
Lainakanta milj. euroa Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma (lyhyt ja pitkäaik) vähennettynä saaduilla ennakkoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.	9,8 (10,2)	34,8 (36,4)
Lainakanta €/asukas	1 360 (1 426)	4 816 (5 109)
Lainat ja vuokratuotot yhteensä milj. euroa	51,2 (46,4)	76,2 (72,6)
Lainat ja vuokratuotot €/asukas	7 082 (6 506)	10 543 (10 194)
Lainaa (pitkäaik.) jäljellä 31.12. milj. euroa	6,5 (7,6)	
Lainaa €/asukas	899 (1 065)	
Lainanhoitokate Kertoo tulo- ja raahoituksen riittävyyden lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun. Hyvä, kun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun arvo on 1–2. Jos arvo on 1 tai suurempi, tulo- ja raahoitus riittää lainojen hoitoon.	3,5 (3,4)	3,7 (3,2)
Kassan riittävyys/pv Kertoo kunnan maksuvalmiuden päivissä, maksujen kattamiseen pelkästään kassavaroilla. Riittävänä voidaan pitää 2–3 viikon kassan riittävyyttä.	108 (122)	77 (76)
Omavaraisuusaste % Mittaa vakavaraisuutta ja kykyä selvittää sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Hyvä tavoitetaso 70 % - 50 %. Tätä alempi arvo merkitsee suurta velkarasitetta.	81,3 (81,9)	56,2 (55,8)
Suhteellinen velkaantuneisuus % Kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Ylärajana voidaan pitää 50 %. Mitä pienempi arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selvittää velan takaisinmaksusta tulo- ja raahoituksen avulla.	38,9 (37,5)	112,0 (114,5)
Kertynyt yli-/alijäämä milj. euroa Kertynyt ylijäämä kertoo, kuinka paljon kunnalla on kertynyt	22,06 (21,3)	37,75 (35,8)

ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai kuinka paljon kunnalle on kertynyt alijäämää, joka sen pitää kattaa tulevina vuosina.

Ennakkoväkiluku

31.12.2024 Inarissa oli 7226 (v. 2023 lopullinen luku 7127). Edelliseen vuoteen verrattuna asukasluku v. 2024 nousi 99 asukkaan verran. Tilastokeskus julkaisee lopullisen v. 2024 asukasluvun 31.3.2025.

Työttömyysaste

Työttömyysprosentti on edellisen vuoden tapaan vaihdellut vuoden 2024 aikana. Korkeimmillaan työttömyysprosentti oli toukokuussa 11,8 %. Työllisyyskatsauksen mukaan v. 2024 työttömien prosenttiosuus saman ikäisestä työvoimasta Inarissa oli keskimäärin 9,4 %. Vastaava luku vuonna 2023 oli 10,3 %. Avoimia työpaikkoja Inarissa oli vuoden 2024 lopussa 60, kun taas vastaava luku v. 2023 oli 69. Pitkäaikaisten työttömien osuus työttömistä joulukuun lopussa oli 85 henkilöä, vastaavaan aikaan luku edellisenä vuonna oli 94 henkilöä. Pitkäaikaistyötön on henkilö, joka on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 12 kuukautta tai pidemmän ajan.

Keijo Kauppinen
talouspäällikkö